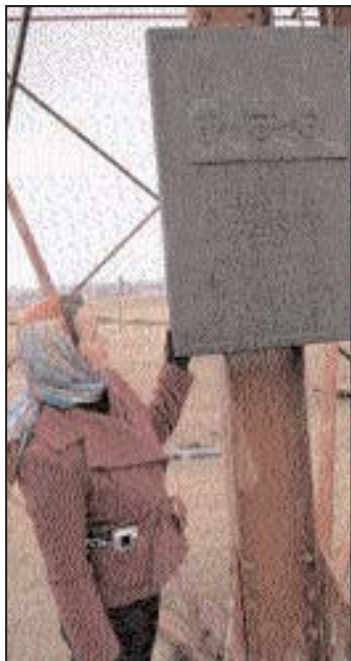

Fikk flagg fra «Norge»

VED MASTEN: Nina Solveig Matzow studerer plaketten ved luftskipsmasten.

VADSØ: Vadsø museum har hatt besøk av etterkommerne etter Jakob Natvig Matzow, som var avdelingsingeniør i Vegvesenet i Finnmark da luftskipet «Norge» kom til Vadsø i 1926. Med seg hadde de et flagg som Matzow fikk fra mannskapet på «Norge».

Bjørn Erik Dahl

bjorn.erik.dahl@finnmarken.no

29. mars 1926 lettet Roald Amundsen og Umberto Nobile fra Roma med luftskipet «Norge», med kurs for Nordpolen. Luftskipet, 106 meter langt og med en toppfart på 115 kilometer i timen, skulle bli det første luftfartøyet som passerte Nordpolen. Finansieringen sto den amerikanske medpassasjeren og millionærsønnen Lincoln Ellsworth for. Totalt var det 16 personer om bord under polferden.

Episk drama

Før suksessen med «Norge», hadde Amundsen gjort to mislykkede for-

VED UTGANGSPUNKTET: Fra venstre Nina Solveig Matzow, Roald Hansen, Sigrid Skarstein og Anna Han Steinland har tatt flagget med til dit det ble overrakt; luftskipsmasten i Vadsø. (Alle foto: Bjørn Erik Dahl)

søk på å nå Nordpolen med flybåter, og han var hellig overbevist om at luftskipene ville vinne kampen om himmelrommet.

Mellomlandingene på luftskipsmasten i Vadsø med «Norge» i 1926 og «Italia» i 1928 står som store merkedager i byens historie. Nobile, den italienske offiseren og ingeniørene som konstruerte luftskipene, havnet etter ferden med «Norge» i en dyp krangel med Amundsen. «Italia» ble derfor en italiensk ekspedisjon, men denne ferden endte i katastrofe under returen fra Nordpolen. Amundsen la ut for å redde sin rival og tidligere kollega, men han forsvant selv under redningsforsøket med flybåten «Latham».

Den dramatiske historien skal også bli et stort musikkspill som skal settes opp høsten 2006.

Navigatoren og vegsjefen

En annen aktør i denne historien var Hjalmar Riiser-Larsen, som senere ble kontreadmiral i Flyvåpenet. Han var med som navigatør på «Norge», og han ledet også søket etter både «Italia» og «Latham».

Under mellomlandingene i Vadsø med «Norge» overrakte Riiser-Larsen et flagg fra luftskipet til daværende avdelingsingeniør i Vegvesenet i Finnmark, senere vegsjef Jakob Natvig Matzow. Dette som en honnør for assistanse med oppføringen av luftskipsmasten. Matzow jobbet i Vegvesenet i Finnmark i hele 24 år, fra 1921 til 1945.

Nå er dette flagget tilbake i Vadsø, personlig overrakt av Nina Solveig Matzow, barnebarn av den gamle vegsjefen, og hennes datter Anna. Flagget har vært flittig brukt av flere generasjoner Matzow ved

høytidelige anledninger. Det har også vært reparert flere ganger. Familien har også aner i Tana, etter som Jakob giftet seg med Gudrun Øvre fra Tana.

Oppvekst i Vadsø

– Dette flagget hører egentlig etter hvert hjemme på Vadsø museum, synes vi i familien. Så dette føler vi er svært morsomt å gjøre. Helst ville vi ha far med, men det har han ikke anledning til, sier Nina Solveig Matzow til Finnmarken.

Vi tok derfor en telefon til Sandefjord for å slå av en prat med den opprinnelige vadsøgutten Tore Øvre Matzow. Han ble født i Vadsø i 1928, samme år som «Italia» mellomlandet her. Rett før krigen flyttet familien sørover, mens faren fremdeles ble noen år i jobb i Vadsø.

– Jo, du, det flagget har vært flittig brukt ved høytidsdager. Ifølge min far ble det overrakt ham av navigatøren på «Norge», Hjalmar Riiser-Larsen. Jeg håper det kommer til sin rett igjen på Vadsø museum, sier Matzow.

Et latmannsgjerde

Han har mange gode minner fra tiden i Vadsø. Han var lekekamerat med blant andre Kurt Joki, Erling Norvik og Harald Hofseth.

– Det er enkelte ting man husker spesielt godt. Rett ovenfor Polarbils kontorer i sentrum var det et rødt gjerde.

Fiskerne tjente dårlig med bare ett øre kiloen, så selv om havet var fullt av fisk, ble det til at enkelte sto og hang hele dagen. Da sto de ved dette røde gjerdet som ble hetende latmannsgjerdet på folke- munne, erindrer Matzow.

Historien om hans far, Jakob Natvig Matzow, kan man lese i utgivelsen «Vegfolk forteller - Vegminner fra Finnmark».

Sigrid Skarstein ved Vadsø museum/Ruija kvenmuseum ble positivt overrasket over den uventede gaven.

– Dette er både spennende og interessant. Det er fantastisk at familien ønsker å gi flagget til oss, den går rett inn i samlingen knyttet til luftskipsmasten. Flagget er en viktig gjenstand, sier Skarstein.

FLOTT FLAGG: Fra venstre Nina Solveig Matzow, Roald Hansen, Sigrid Skarstein og Anna Han Steinland med flagget fra «Norge».

Studiekompetanse

Vi tilbyr:

- Allmennfaglig påbygg
- Forbedring av vitnemål
- Studiekompetanse for voksne

Ring oss i dag!

73 88 40 20

SMS: sonans trondheim til 1980

sonans
privatgymnas

www.sonans.no